

Till Stockholms Hamn AB:s styrelse

Projekt elanslutning Stadsgården-Masthamnen

Bakgrund

Under 2018 kom ca 623 000 kryssningspassagerare och ca 240 000 besättningsmän till Stockholm. Tillsammans spenderade de över 600 miljoner kronor på hotell, mat, sightseeingturer, shopping med mera. Dessutom spenderade kryssningsrederierna sammanlagt 270 miljoner kronor på hamnavgifter, lotsavgifter och farledsavgifter i Stockholm. Kryssningsindustrin ger därmed ett stort bidrag till Stockholmsregionen med en total ekonomisk effekt på nästan 2 miljarder kronor och ca 1 100 arbetstillfällen. Stockholm är en populär kryssningsdestination och majoriteten av kryssningspassagerarna är mycket nöjda.

I Europa ligger mer än 90 % av hamnarna i urbana områden där kajlägen för kryssnings- och färjetrafik är placerade nära städernas centrala delar och bostadsområden. Ökat fokus på hälsorisker kopplat till sjöfartens utsläpp till luft och en global medvetenhet om klimatförändringar samt en hårdare miljölagstiftning leder till behov för europeiska hamnar att vidta åtgärder och genomföra proaktiva aktiviteter.

För EU-kommissionen är Green Shipping ett prioriterat område och land-el i hamnar ingår i regeringens klimatpolitiska handlingsplan.

Hamnarna i Köpenhamn/Malmö (Danmark), Aarhus (Danmark), Rostock (Tyskland), Helsingfors (Finland) och Stockholm (Sverige) undertecknade våren 2019, tillsammans med andra Östersjöhamnar, ett "Cruise Baltic Sustainability Manifesto" med syfte att främja en hållbar utveckling av kryssningsverksamheten i Östersjön.

Genomförande

Stockholms Hamnar planerar, tillsammans med ovan nämnda fyra Östersjöhamnar, att ansöka om bidrag från EU för detta projekt som ett gemensamt åtagande för att minska sjöfartens utsläpp till luft inom hamnområdena. Aktiviteterna inom den planerade EU-ansökan innebär investeringar i anläggningar för Onshore Power Supply (kort OPS), det vill säga landelförsörjning för kryssningsfartyg vid kaj. En högspänningslösning med OPS minskar väsentligt miljöpåverkan från fartyg i hamn, i och med att fartygen då kan stänga av sina motorer och ta emot el från det lokala elnätet.

För Stockholms Hamnars del omfattar det planerade projektet två kajlägen (S160 och S167) i Stadsgårdshamnen som ska utrustas med OPS-anläggningar med högspänning enligt internationell standard.

Cirka hälften av kryssningsanlöpen inom Stockholms Hamnar går i dagsläget till de två kajlägena i Stadsgården. Med utgångspunkt från information om vilka kryssningsfartyg som idag kan elansluta vid kaj samt de ombyggnadsplaner som kryssningsrederierna planerar kommande år, är bedömningen när projektet är avslutat, att minst 45 % av de totala kryssningsanlöpen inom Stockholms Hamnar kommer att kunna elansluta vid kaj under kryssningssäsongen 2023.

De minskade koldioxidutsläppen till följd av elanslutningarna kommer att vara ca 9 500 ton per år, vilket motsvarar knappt 20 % av de totala utsläppen av klimatpåverkande gaser från fartyg vid Stockholms Hamnars kajer. Utsläppen av luftföroreningar (kväveoxider, svaveloxider och partiklar) kommer att minska med motsvarande andel.

Det planerade projektet innebär även att Stockholms Hamnar vidtar de nödvändiga åtgärder som krävs för att uppfylla sitt uppdrag från ägaren om att genom incitament fortsatt stimulera elanslutning av färjor och kryssningsfartyg i hamn.

Tillstånd m.m.

Utöver bygglov krävs inga tillstånd.

Tider

Tidsramen för det planerade EU-projektet, om ansökan går igenom, är mellan åren 2020 och 2023.

Aktivitet	MSEK	År
Infrastruktur (kablar, rör) och arbeten (schakt, återfyllning, rörläggning, betong/asfalt)	19	2020 - 2021
Högspänningsanläggning, frekvensomriktare samt annan utrustning t.ex. brytare samt styr- och övervakningsutrustning	65	2021 - 2022
Utrustning kaj - fartyg	10	2022-2023
Anslutning till elnätet	25	2023

Totalt	119	Klar säsong 2023
---------------	------------	---------------------

Kostnader

Kostnaderna för projektet är beräknade till 119 MSEK. Den planerade EU-ansökan går under EU:s prioritet ”Maritime Ports” med möjlighet att få 20 % i bidrag under perioden 2020-2023.

År 2020: 8 MSEK	EU-bidrag: 1,6 MSEK	SH: 6,4 MSEK	Bygglov Upphandling Arbeten på plats
År 2021: 43 MSEK	EU-bidrag: 8,6 MSEK	SH: 34,4 MSEK	Arbeten på plats Tillverkning och test av utrustning
År 2022: 38 MSEK	EU-bidrag: 7,6 MSEK	SH: 30,4 MSEK	Arbeten på plats Tillverkning och test av utrustning
År 2023: 30 MSEK	EU-bidrag: 6 MSEK	SH: 24 MSEK	Arbeten på plats Anslutning till elnät
Totalt: 119 MSEK	EU-bidrag: 23,8 MSEK	SH: 95,2 MSEK	

Intäkter, finansiering

Stockholms Hamnar avser att täcka kostnaderna för investeringen genom modifiering av hamnavgifter och miljörabattsystem. En investeringskalkyl har upprättats där nettonuvärdet är positivt.

Förslag

Styrelsen föreslås besluta

- att ge VD i uppdrag att genomföra en gemensam EU-ansökan tillsammans med Köpenhamn/Malmö hamn, Aarhus hamn, Rostock hamn och Helsingfors hamn och för det fall denna ansökan beviljas därefter bygga två stycken OPS-anläggningar i Stadsgårdshamnen med högspänning enligt internationell standard.

8.

Thomas Andersson

Karl Lagerlöf